

خبرنامه

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دوره جدید، سال سوم، شماره بیست و سه، اردیبهشت ۱۳۹۵

جانا ز فراق تو این محنت جان تاکی
دل در غم عشق تو رسوای جهان تاکی

انتصاب دکتر حسینعلی قبادی به عنوان رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

به انجام رسانید. بایسته است با پیروی از آموزه‌های اسلامی، مبانی علمی، راهبردهای دولت تدبیر و امید و جلب همکاری همه مدیران، اعضای هیأت علمی و کارکنان گرامی، نقشی شایسته در تحقق اهداف نظام علم و فناوری ایفا کنید.

ضروری است در حفظ بیت‌المال و اعمال سیاست مؤثر به‌منظور صرفه‌جویی در هزینه‌ها، پرهیز از تجمل‌گرایی، تقویت نظم و انضباط و قانونمندی و ارتقای علمی، فرهنگی و اجتماعی آن پژوهشگاه با اتکال به خداوند متعال همت گمارید.

محمد فرهادی

دکتر محمد فرهادی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری طی حکمی دکتر حسینعلی قبادی را که از اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۹۴ سرپرستی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی را برعهده دارد، به مدت چهار سال به‌عنوان رئیس این پژوهشگاه منصوب کرد.

به گزارش روابط عمومی وزارت علوم، در متن حکم دکتر قبادی آمده است:

امید است با توکل به خداوند سبحان، مأموریت و وظایف ریاست پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی را برپایه قوانین، سیاست‌ها در چارچوب برنامه‌ها و جایگاه تشکیلاتی مصوب، مشارکت سازنده در تحول متون علوم انسانی و تقویت پایگاه اطلاعاتی علوم انسانی

مراسم اولین سالگرد ارتحال زنده‌یاد دکتر صادق آینه‌وند برگزار شد

مراسم اولین سالگرد ارتحال زنده‌یاد دکتر صادق آینه‌وند، روز یکشنبه ۱۲ اردیبهشت همزمان با روز معلم برگزار شد.

در این مراسم دکتر حسام‌الدین آشنا، مشاور فرهنگی رئیس جمهور، احمد مسجدجامعی و مهندس مجتبی شاکری از اعضای شورای شهر تهران، دکتر محمدسعید تسلیمی، قائم مقام وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر ضیا هاشمی، معاون فرهنگی وزارتخانه، دکتر بروجردی، مدیر کل روابط عمومی وزارتخانه، مهندس گیل‌آبادی، مشاور شهردار تهران، مهندس بابایی، شهردار منطقه ۶، جمعی از استادان و پژوهشگران علوم انسانی و کارکنان پژوهشگاه به همراه خانواده آن مرحوم حضور داشتند.

در ابتدای این مراسم از نام جدید خیابان ۶۴ غربی بزرگراه کردستان رونمایی شد. این خیابان، به پاسداشت خدمات علمی و فرهنگی این استاد فقید به دکتر «صادق آینه‌وند» تغییر نام یافت.

در ابتدای مراسم، مسجد جامعی با اشاره به اینکه دکتر آینه‌وند در فضای همدلی و گفتگو در دانشگاه رشد کرده بودند، گفت: دکتر آینه‌وند هم‌زمان با فعالیت انقلاب، توجه ویژه‌ای به اسلام داشت و برای اولین بار در سال ۵۸-۵۹ به تدریس تاریخ اسلام پرداخت. همچنین دکتر آینه‌وند در ادبیات دفاع مقدس و حماسی نقش ویژه‌ای داشت و تلاش کرد که شاعران بزرگ تاریخ تشیع را معرفی و نمونه‌های آثارشان را ترجمه کند که جناب آقای حکیمی هم در آن نقش داشتند. این فعالیت مرحوم آینه‌وند در فضای عمومی تأثیرگذار بود و الهام بخش شاعران شد. دکتر آینه‌وند بعدها به حوزه پژوهش و تحقیق روی آورد. ایشان بعدها بنیاد تفکر تاریخی در حوزه معارف اسلامی را بنا نهاد. وی با ابراز تأسف از اینکه در اوج پختگی، امکان انتشار آثار بیشتری از ایشان بود که درگذشت ایشان مانع از ارائه این آثار شد، گفت: دکتر آینه‌وند بنیادهای زیادی را بنا کرد، یکی از آنها بنیاد دانشنامه‌نگاری است که چشم‌انداز بلندی را با امکانات کم برای آن ترسیم کرد. آن زنده‌یاد بخصوص در مناسبات فرامرزی بر این باور بود که در شرایط کنونی می‌توانیم وارد

عرصه گفت‌وگو شویم و بر این اساس طرحی را در هیأت امنای پژوهشگاه ارائه کرد که کلیات آن نیز پذیرفته و قرار شد که وجه تکمیلی برای برگزاری اجلاس‌ها و نشست‌های مشترک پیگیری شود اما متأسفانه عمر ایشان کفاف نداد. مسجد جامعی از خداوند متعال توفیق ادامه راه و منش مردان بزرگ و گراندی مانند دکتر آینه‌وند را خواستار شد و در پایان از کسانی که در نامگذاری خیابان ۶۴ غربی به نام دکتر آینه‌وند پیگیر بودند، تشکر و اظهار امیدواری کرد که ان‌شاءالله این نامگذاری زمینه‌ای باشد تا بیشتر به شأن و منزلت معنوی استادان و معلمان توجه داشته باشیم.

علمی و معنوی این شخصیت بزرگوار را با تله فیلم‌ها و سریال‌ها به دیگران معرفی کنیم تا راهی برای همگان شود و بتوانند از این مسیر به حقیقت دست یابند.

در ادامه مراسم مهندس شاکری از اعضای شورای شهر تهران گفت: از زمانی که خبر ارتحال دکتر آینه‌وند را شنیدم، در شورای شهر طرح دوفوریتی برای نامگذاری خیابانی به نام رئیس سابق پژوهشگاه تصویب شد و هم اکنون معبری که در نزدیکی پژوهشگاه علوم انسانی است این افتخار را پیدا کرد که به نام دکتر آینه‌وند مزین شود و این توفیق حاصل شد که سهمی در هویت شهرمان داشته باشیم. او همچنین با بیان اینکه نام‌ها واژه‌هایی هستند که بر زبان جاری می‌کنیم، افزود: نقش هویت‌سازی به نحوه ارائه ابعاد وجودی این نام‌ها مربوط می‌شود که متعلق به شخصیت‌های بزرگ هستند. شاکری همچنین اظهار داشت: از مباحث مهمی که در شورای شهر تهران، کمیسیون فرهنگی و نامگذاری مطرح است این است که معابر نام‌گذاری شده زمانی هویت واقعی خود را پیدا می‌کنند که با عبور از کنار آن، شخصیت، اندیشه و خاطراتی که قبلاً وجود داشته به مخاطبین منتقل شود و مخاطبان بتوانند خود را پیدا کنند و سرنوشت خود را رقم بزنند. مهندس شاکری در پایان از حاضران درخواست کرد که نام استاد آینه‌وند را در انتخاب کتاب‌های حوزه تاریخ مبنایی برای اهدای جوایز قرار دهند. ایشان یادآور شد در شورای شهر تهران نیز این امکان وجود دارد که حمایت‌هایی در دادن جوایزی به این مضمون صورت گیرد تا بتوانیم ارادت خود را به جامعه علمی و این استاد بزرگوار عرضه کنیم. شاکری در پایان ابراز امیدواری کرد انشاءالله بتوانیم در آینده ابعاد

شعار کلیدی استاد آینه‌وند «اتصال به ریشه و انطباق با زمان» بود

استعدادیابی و اهتمام در حفظ منابع انسانی از شروط مدیریتی استاد آینه‌وند در عرصه علمی- پژوهشی بود. ایشان در حوزه استعدادیابی با نگاهی نافذ بر این مسأله تعصب و اهتمام داشتند که مبدا بهره‌وری مناسبی از سرمایه‌های انسانی پژوهشگاه صورت نپذیرد و در عین حال، معتقد به رفع مشکلات سازمانی در آرامش کامل بودند.

قبادی افزود: پژوهشگاه به لحاظ مدیریتی بسیار مدیون دکتر آینه‌وند است، س‌چرا که پیشاهنگ تغییرات مدیریتی بزرگی در پژوهشگاه شدند. دکتر آینه‌وند به دلیل سعه وجودی و ظرفیت گسترده روحی فوق‌العاده، قادر بودند که در سازمان اعتمادسازی کنند. اعتمادسازی، پیش‌شرط مهم یک مدیریت سالم و فراهم آورنده یک مدیریت علمی است و اعضای پژوهشگاه می‌توانند شهادت دهند ایشان توانستند فضایی پر از اعتماد، پر نشاط و اخلاق‌مدار را ایجاد کنند.

قبادی گفت: شعار اساسی و کلیدی استاد آینه‌وند «اتصال به ریشه و انطباق با زمان» بود و معتقد بود که اگر قدرت داشته باشیم می‌توانیم میراث‌های خود را با درک زمان بازآفرینی و از فراموشی آنها جلوگیری کنیم.

قبادی در پایان سخنانش با اشاره به برنامه توسعه پژوهشگاه گفت: برنامه توسعه یادگار بزرگی است که مرحوم استاد آینه‌وند برای ما به ارمان گذاشتند و ان‌شالله بتوانیم پاسدار میراث ایشان باشیم. در زمان حاضر برای توسعه و تحول در برنامه‌های پژوهشگاه در پی یک گفتمان منطقی با محوریت خرد جمعی هستیم و سعی داریم با کسب مدیریت خلاق، با هدایت و راهنمایی‌های وزارت علوم، گام‌های مهمی برای حل مشکلات جامعه برداریم.

هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق
ثبت است بر جریده عالم دوام ما

دکتر حسینعلی قبادی، رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، در بخشی از مراسم اولین سالگرد ارتحال دکتر صادق آینه‌وند، رئیس فقید پژوهشگاه، ضمن گرامیداشت روز معلم و عرض خیرمقدم به حضار، به ابعاد شخصیت علمی و معنوی دکتر آینه‌وند پرداخت و گفت: روح و اخلاق دینی و اسلامی در شخصیت استاد آینه‌وند موج می‌زد و هر کس با این بزرگوار رو به رو می‌شد خداپرستی را در چهره ایشان آشکارا مشاهده می‌کرد. دکتر آینه‌وند شخصیت متضلعی داشتند و صرفاً یک آدم مطلع پرسواد یا باسواد نبودند، بلکه علم را در سایه حکمت به کار می‌بردند و علم و عقل را به‌نوعی «حکمت» تبدیل کرده بودند و بر این اساس می‌توانیم بگوییم سلوک، رفتار و گفتار ایشان، حکیمانه بود. ایشان بسیار کم سخن، اما پر مغز و صائب حرف می‌زدند. خوشبختانه درباره آثار علمی ایشان مقاله و سخنرانی‌های فراوانی موجود است، اما من می‌خواهم از این زاویه نگاه کنم که زنده‌یاد نه تنها چهره ماندگار کشور ما بود، بلکه چهره‌ای برجسته، شاخص و بسیار پرآوازه در سطح بین‌المللی و دست کم در جهان اسلام بود.

قبادی ادامه داد: استاد آینه‌وند پیشاهنگ مدیریت علمی پژوهشگاه بود و ظرفیت گسترده روحی و اعتمادسازی وی در این مرکز سبب شده بود فضای پژوهشگاه به یک فضای معنوی تبدیل شود. استاد آینه‌وند در حوزه شناخت تاریخ به‌ویژه حوزه تمدنی جهان معاصر اسلام نه تنها نوآور، نواندیش و پیشتاز بودند؛ بلکه فهم درست، دقیق و آینده‌پژوهانه‌ای از دنیا و تاریخ داشتند. رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی افزود:

دکتر آیینه‌وند پدر تاریخ اسلام و مدافع به حق اسلام و حامی مسلم زنان بود

در بخش دیگری از مراسم اولین سالگرد ارتحال زنده‌یاد دکتر صادق آیینه‌وند، شیدا مؤذن فروغی، همسر مرحوم دکتر آیینه‌وند به ذکر سخنانی پرداخت. ایشان ضمن تبریک فرارسیدن روز معلم با اشاره به اینکه دکتر آیینه‌وند تمام عمر خود را صرف تلاش در مسیر علم و معرفت کرده‌اند، گفت: آیینه‌وند پدر تاریخ اسلام و مدافع به حق اسلام و حامی مسلم زنان بود. دکتر آیینه‌وند به جز عزت و سربلندی پژوهشگاه و البته خانواده بزرگ علوم انسانی چیز دیگری نمی‌طلبید. در پایان ایشان از خداوند منان تحقق آرزوهای دکتر آیینه‌وند با کمک محققان را خواستار شد.

دکتر آیینه‌وند توجه ویژه‌ای به نهاد علم در کنار کارهای علمی داشتند

دکتر فاطمه راکعی عضو هیأت علمی پژوهشگاه در بخش دیگری از مراسم با اشاره به اینکه از نظر بنده دکتر صادق آیینه‌وند همراه و ادامه‌دهنده راه امام (ره) و شهید مطهری بودند، بیان کرد: مسئله مقتضیات زمان که پیش از این صحبتش شد یکی از حلقه‌های گمشده بعد از درگذشت حضرت امام (ره) است که شهید مطهری و مرحوم دکتر آیینه‌وند به دقت و درستی و از عمق جان به آن می‌پرداختند.

برگزاری پنل تخصصی تاریخ، خدمات و میراث مرحوم دکتر آیینه‌وند

پس از اتمام سخنان سرکار خانم دکتر راکعی یک پنل تخصصی در حوزه تاریخ و خدمات و میراث مرحوم دکتر آیینه‌وند با حضور خانم دکتر جان احمدی، آقای دکتر ولوی، آقای دکتر الویری و خانم دکتر ترکمنی‌آذر برگزار شد.

دکتر ولوی در ابتدا ضمن تبریک به مناسبت روز معلم و تقدیم درود به شخصیت بسیار خلاق و مبتکر دکتر آیینه‌وند گفت: ایشان همیشه ایده‌های جدید در حوزه تاریخ و علوم انسانی داشتند و سعی کردند در این سی و چند سال در هر موقعیتی با خلاقیت‌های خود تحولی در رشته تاریخ ایجاد کنند. ایشان علاقه داشتند تاریخ با سبک و سیاق دیگری نوشته شود و در کنار بیان زندگی پادشاهان و حکما به انبیا و متفکران نیز پرداخته شود. این نگاه متفاوت به تاریخ خود می‌تواند زمینه‌ساز یک انقلاب در این عرصه شود. این استاد فقید همچنین به پیشرفت و پیشبرد رشته تاریخ کمک‌های شایانی کردند.

دکتر ولوی همچنین با تأکید بر نگاه دانشگاهی به تاریخ در حوزه علمیه و تدریس آن در حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها بیان کردند: نگاه علما و فقها باید یک مبنا به تاریخ پیدا کند و از رهگذر این مبنا در نوع نگاه افراد به مباحث علوم انسانی وسعت نظر به وجود آید.

دکتر ولوی در ادامه افزود: آرزوی دکتر آیینه‌وند جامعیت در رشته تاریخ بود. همچنین ایشان در سال‌های پایانی عمر خود به دنبال تأسیس دانشکده علوم تاریخی بودند و به اتفاق دوستان نزدیک این ایده را دنبال می‌کردند و این را از ضرورت‌های اصلی جامعه می‌دانستند. ایشان با توجه به نگاه آینده‌نگری که وجود مؤسسه‌ای را جهت ارتقای رجال و شخصیت‌های علمی کشور بسیار مؤثر می‌دانست و دانشگاه‌های مختلف را برای تأسیس دانشکده تاریخی برای کشوری که هفت هزار سال قدمت تاریخی دارد ترغیب و بیان می‌کردند نگاه جامع‌نگر به تاریخ می‌تواند نتیجه دهد و به کرسی بنشیند.

دکتر ولوی در پایان با اشاره به ابتکارات و خلاقیت دکتر آیینه‌وند گفت: به‌وسیله ابتکارات و خلاقیت‌های دکتر آیینه‌وند می‌تواند تحولی در رشته تاریخ و بسیاری دیگر از رشته‌های علوم انسانی صورت گیرد.

در ادامه مراسم دکتر ترکمنی‌آذر اشاره‌ای به کتاب «تاریخ سیاسی اسلام» اثر مرحوم دکتر آیینه‌وند داشتند و ضمن بیان اینکه در این کتاب زنده‌یاد تاریخ اسلام را آینده‌نگرانه بیان کردند و در واقع آنچه که از تجربیات گذشتگان بوده است را به صورت تحلیلی و انتقادی

تحلیل کرده اند، متذکر شد در نهایت این تحلیل‌ها درباره‌ی حال و آینده می‌تواند مؤثر واقع شود.

دکتر ترکمنی‌آذر در ادامه افزود: نگاه دکتر آیینه‌وند به تاریخ نگاهی، آگاهی بخش و آموزش دهنده است و در نهایت با رهنمودهایی که می‌دهند جایگاه تاریخ را برای اهل تاریخ مشخص می‌کنند.

نظر ایشان این است؛ اسلام یک تصویر واقعی و واضح از هستی شامل آغاز خلقت تا پایان است و عناصر مهم هستی انسان، جامعه و رهبری است. دکتر ترکمنی‌آذر در پایان با ابراز امیدواری به اینکه رهنمودهای دکتر آیینه‌وند از هر لحاظ عملی شود به سخنان خود خاتمه داد.

دکتر الویری در ادامه از شخصیت دکتر آیینه‌وند در حوزه‌ی اجرایی سخن گفتند و به ضرورت توجه و تمایز بین علم و نهاد علم تأکید کردند.

الویری گفت: علم به عنوان یک پدیده در بستر فرد شکل می‌گیرد و بالنده می‌شود ولی نهاد علم در واقع آوردن علم به صحنه اجتماع است که با مؤلفه‌های دیگری پیوند پیدا می‌کند. یکی از شاخص‌ها و ویژگی‌های زنده‌یاد آیینه‌وند توجه ایشان به نهاد علم در کنار کارهای علمی بود. در بحث نهاد علم مهم‌ترین نکته‌ای که باید مد نظر قرار گیرد مشارکت اصحاب علم در تصمیم‌گیری‌ها است و باید فضایی فراهم شود که همه در این فرآیند مشارکت کنند. دکتر آیینه‌وند تعبیر خانواده بزرگ تاریخ را داشت که این تعبیر باعث تقویت و انسجام‌گرایی دانش تاریخ و

اصحاب تاریخ و دانشجویان و اساتید می‌شود. دکتر الویری در ادامه مهم‌ترین دغدغه خود را شکاف بین نخبگان با فضای عمومی بیان کرد و اظهار داشت: در این مسائل باید ریشه‌یابی کرد و فضایی را فراهم کرد تا همگان بتوانند در این فضا اظهارنظر کنند. دکتر الویری در پایان از وزارت علوم درخواست کرد، کلیه کارهای مربوط به یک رشته خاص در شورای عالی بررسی شود و برای انجام این کار از رشته تاریخ به صورت آزمایشی بهره ببرند تا اگر این آزمایش به موفقیت رسید در دیگر رشته‌ها نیز پیگیری شود.

در پایان مراسم دکتر ولوی از دکتر آیینه‌وند به عنوان فردی فرهیخته، متلکم، مورخ و معتقد به مبانی تفکر اسلام با قرائت شیعی، یاد کرد و گفت: اگر همین مختصات در آموزش تاریخ در دانشگاه‌ها پیگیری شود، به پیشرفت‌های خوبی دست می‌یابیم.

دکتر ترکمنی‌آذر نیز در پایان بیان کردند: دکتر آیینه‌وند در رشته تاریخ نظرشان این بود که روایات نادرست در همه زمینه‌ها پاک شود. این کاری است که باید انجام گیرد به اضافه اینکه به نسل جدید اجازه دهیم تاریخ را کاربردی‌تر کنند و تحلیل‌هایشان را حتی اگر اشتباه است، ارائه دهند و کرسی‌های نظریه‌پردازی را برای دانشجویان تاریخ باز کنیم و بگذاریم بیشتر به تفکر بپردازند و انشاءالله در جهت تحلیل تاریخ و کاربردی کردن آن پیش رویم.

نام خیابان ۶۴ غربی کردستان به «دکتر صادق آینه‌وند» تغییر یافت

همزمان با اولین سالگرد ارتحال زنده‌یاد دکتر صادق آینه‌وند استاد تاریخ اسلام نام خیابان ۶۴ غربی بزرگراه کردستان به «دکتر صادق آینه‌وند» تغییر یافت.

صبح روز، یکشنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۳۹۵ همزمان با اولین سالگرد ارتحال زنده‌یاد دکتر صادق آینه‌وند خیابان ۶۴ غربی بزرگراه کردستان، به پاسداشت خدمات علمی و فرهنگی ایشان به دکتر صادق آینه‌وند تغییر نام یافت. در مراسم رونمایی از نام جدید خیابان، دکتر حسام‌الدین آشنا، مشاور فرهنگی رئیس‌جمهور، احمد مسجدجامعی و مجتبی شاکری، اعضای شورای شهر تهران، دکتر محمدسعید تسلیمی، قائم مقام وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و دکتر ضیاء هاشمی، معاون فرهنگی وزارتخانه، دکتر مهدخت بروجردی، مدیرکل روابط عمومی وزارتخانه، مهندس شهرام گیل‌آبادی، مشاور شهردار تهران، مهندس عظیم بابایی، شهردار منطقه ۶، جمعی از استادان و پژوهشگران علوم انسانی و کارکنان پژوهشگاه به همراه خانواده آن مرحوم حضور داشتند.

نشست تخصصی گروه زبان و ادبیات فارسی شورای بررسی متون: مؤلفه‌های نوین در سبک‌شناسی ادبی

نشست تخصصی گروه زبان و ادبیات فارسی شورای بررسی متون با عنوان «مؤلفه‌های نوین در سبک‌شناسی ادبی»، با سخنرانی دکتر کوروش صفوی، عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی روز پنجشنبه نهم اردیبهشت ۹۵ با حضور اعضای گروه و مدعوین در سالن اندیشه پژوهشگاه علوم انسانی برگزار شد.

در این نشست دکتر صفوی ۶ نقد را مطابق با نظریه ارتباطی یاکوبسن، مطرح کردند: فرستنده‌مدار، گیرنده‌مدار، موضوع‌مدار، مجرای ارتباطی، پیام‌مدار و در نهایت رمزگان‌مدار. بارزترین نوع نقد فرستنده‌مدار، نقد رمانتیک است که مناسب‌ترین نوع مطالعه ادبیات در آموزش است. بارزترین نوع نقد موضوع‌مدار، نقد مارکسیستی، نقد فمینیستی و پسااستعماری است. بارزترین نوع نقد پیام‌مدار، نقد ساخت‌گراست. نقد مجرای ارتباطی‌مدار هنوز ساخته نشده است.

مبحث بعدی در خصوص تمایز میان زبان ادبی و زبان خودکار بود. در اواخر قرن بیستم بحث برجسته‌سازی مطرح شد که زبان خودکار از طریق دستگاہی به نام برجسته‌سازی، تبدیل به زبان ادب می‌شود؛ تعاریف زبان ادبی و زبان خودکار و وجه تمایز آنها در این بخش بیان شد. برخی شاعران این برجسته‌سازی را از طریق استعاره انجام می‌دهند، برخی از طریق مجاز و برخی به طرق دیگر. انتخاب واژگان و چگونگی کنار هم قرار دادن آنها به مطالعه انواع سبک‌ها منتهی می‌شود. هر سبکی در یک متن نشانگر اندیشه غالب آن دوره است و تمایز سبکی بررسی اندیشه‌های غالبی است که سبب تمایز متون از یکدیگر می‌گردد. در ادامه، جلسه پرسش و پاسخ و گفتگو برگزار گردید و استادان و حضاران، موضوع را از زوایای مختلف به بحث و بررسی گذاشتند.

دیدار دکتر قبادی با اعضای پژوهشکده اخلاق و تربیت

داشتن تعداد کارشناسان بیشتر پرداختند و خواستار حمایت و توجه بیشتر رئیس و مسئولان پژوهشگاه به این پژوهشکده شدند.

در ادامه دکتر قبادی ضمن تسلیت سالروز شهادت امام موسی بن جعفر (ع) و اشاره به تقارن این دیدار با ایام سالگرد ارتحال رئیس فقید پژوهشگاه، جناب آقای دکتر آئینه‌وند و مراسم برگزار شده در پژوهشگاه، از حضور در میان اعضای فعال، خلاق و مبتکر پژوهشکده اخلاق و تربیت ابراز مسرت کرد. دکتر قبادی ضمن اشاره به سرمایه‌های انسانی ارزنده این پژوهشکده، از فعالیت‌های کاربردی محور پژوهشکده و وجود نگاه کاربردی در طرح‌ها و اقدامات صورت گرفته قدردانی کرد و بر حمایت همه جانبه مسئولان پژوهشگاه از فعالیت‌های پژوهشکده تأکید کرد.

سپس رئیس پژوهشگاه ضمن بررسی مسائل مطرح شده، ضرورت تعامل مثبت و برخورد سازنده و همکاری دوسویه را در حل مشکلات یادآور شد و اظهار امیدواری کرد که حل سایر مسائل مطرح شده پیگیری خواهد شد.

رئیس پژوهشگاه روز سه‌شنبه ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۵ در شورای عمومی پژوهشکده اخلاق و تربیت شرکت و با اعضای این پژوهشکده، آقایان دکتر سیدمحمد حسینی بهشتیان، دکتر سعید ناجی، دکتر روح‌ا... کریمی، دکتر سید روح‌ا... شهابی، دکتر سید علی اصغری، خانم دکتر مهنوش هدایتی و آقای محسن بنی‌اسدی دیدار کرد.

در ابتدای جلسه، دکتر بهشتیان، رئیس پژوهشکده اخلاق و تربیت، ضمن تشکر از حضور دکتر قبادی در شورای عمومی این پژوهشکده، انتصاب ایشان را به سمت ریاست پژوهشگاه تبریک گفت.

سپس اعضای هیأت علمی به بیان مسائل و مشکلات مختلف از جمله، طرح‌های اعضای هیأت علمی پژوهشکده، فرآیند برگزاری کارگاه‌ها در پژوهشگاه و مسائل و مشکلات متعدد موجود در این زمینه، استقبال گسترده از برگزاری دوره‌های آموزشی این پژوهشکده در سطح کشور، وضعیت انتشار کتاب‌های گروه فیک، تأسیس مقطع تحصیلات تکمیلی برای فیک، پیشنهاد طرح تأسیس مؤسسه دانش بنیان، فضای فیزیکی اختصاص یافته به پژوهشکده و نیاز به

دیدار دکتر قبادی با اعضای پژوهشکده زبان و ادبیات

رئیس پژوهشگاه روز سه‌شنبه ۹۵/۲/۷ در شورای عمومی پژوهشکده زبان و ادبیات شرکت و با اعضای این پژوهشکده از جمله آقایان دکتر تقی پورنامداریان، دکتر ابوالقاسم رادفر، دکتر علیرضا شعبانلو، دکتر یوسف محمدنژاد عالی زمینی، دکتر رمضان رضایی، دکتر ید... رفیعی و آقایان سیدجلیل شاهری لنگرودی و فرزاد جعفری، خانم‌ها دکتر زهرا پارساپور، دکتر زهرا حیاتی، دکتر مریم عاملی رضایی، دکتر مریم شریف نسب، دکتر معصومه نعمتی، دکتر زینه عرفت‌پور، دکتر صابره سیاوشی، حمیده موسوی نژاد، مژگان عسگری، فریال امرایی‌زاده، رباب صادقی اسکویی، ناهید ذاکری، طاهره عباس‌پناه، معصومه سالک و دیدار کرد.

در ابتدای جلسه، دکتر پارساپور، رئیس پژوهشکده زبان و ادبیات، ضمن تبریک انتصاب دکتر قبادی به سمت ریاست پژوهشگاه، از حضور ایشان در شورای عمومی این پژوهشکده تشکر کرد و گزارشی از عملکرد پژوهشکده در سال ۹۴ با محورهای زیر ارائه داد:

۱. طرح‌ها و مصوبات مربوط به این پژوهشکده در شورای پژوهشی،
۲. جلسات شورای عمومی پژوهشکده و مصوبات آن،
۳. اقدامات صورت گرفته در چارچوب شورای تحصیلات تکمیلی و فرآیند تصویب طرحنامه‌های دانشجویان،
۴. معرفی گروه‌های پژوهشی این پژوهشکده و تشریح وضعیت و تشکیل جلسات و فعالیت‌های آنها،
۵. همایش‌ها، کارگاه‌ها و نشست‌های برگزار شده توسط پژوهشکده،
۶. وضعیت نشریات مربوط به پژوهشکده،
۷. طرح‌های گروهی پایان یافته و در حال اجرا،
۸. آرشوسازی و فعال کردن سایت پژوهشکده،
۹. اقدامات صورت گرفته در جهت تحقق برنامه عملیاتی پژوهشکده در سال ۹۴ و مقایسه آن با پیش‌بینی صورت گرفته در برنامه‌های ۵ ساله پژوهشکده.

نشست شورای صنفی اعضای هیأت علمی با رئیس پژوهشگاه و معاون اداری - مالی

نشست شورای صنفی اعضای هیأت علمی با ریاست پژوهشگاه و معاون اداری - مالی و مدیریت منابع روز دوشنبه ۶ اردیبهشت ۱۳۹۵ با حضور دکتر طاهره ایشانی، دکتر نیره دلیر، دکتر رمضان رضایی، دکتر علیرضا منجمی و دکتر سید جواد میری برگزار گردید.

در ابتدای جلسه، اعضای شورای صنفی ضمن تبریک انتصاب دکتر قبادی به ریاست پژوهشگاه، اظهار امیدواری کردند که این دوره، دوره‌ای پر بار و مطلوب برای به دست آوردن جایگاه شایسته علمی پژوهشگاه در میان سایر نهادهای علمی کشور باشد.

سپس اعضای حاضر به طرح مشکلات و مسائل مختلف موجود در زمینه‌های پژوهشی، آموزشی، وضعیت رفاهی، بهداشتی، و سایر مشکلات اعضای هیأت علمی پرداختند و درخواست پیگیری مجدانه برای بهبود وضعیت در زمینه‌های یاد شده را داشتند.

دکتر قبادی ضمن تشکر از فعالیت صورت گرفته توسط اعضای شورا، شورای صنفی را نماینده وجدان عمومی اعضای هیأت علمی و بهترین رابط و نقطه اتصال با آنان دانست و خواستار ادامه تعامل مثبت و سازنده و این همکاری دوسویه شد و بر پیگیری و تلاش برای حل مشکلات و مسائل تأکید کرد.

در ادامه دکتر ربانی‌زاده نیز ضمن تشکر از پیشنهادهای ارائه شده از سوی اعضا، بر پیگیری جدی مسائل تأکید کرد و مقرر شد تشکیل این جلسات به صورت دوره‌ای و منظم صورت پذیرد.

در پایان گزارش، دکتر پارساپور ضمن تشکر از همه اعضای پژوهشگاه در تحقق برنامه‌ها و فعالیت‌های پژوهشگاه، از همراهی و راهنمایی‌های دو استاد برجسته این پژوهشگاه، دکتر پورنامداریان و دکتر رادفر، به طور ویژه قدردانی کرد.

در ادامه، دکتر قبادی ضمن ابراز مسرت از اقدامات جامع، تحوّل‌برانگیز و پیشتازانه پژوهشگاه، ارائه گزارش دقیق و روش‌مند، خانم دکتر پارساپور را نشانه مدیریت خوب پژوهشگاه دانست و از همکاری و همدلی همه استادان گرامی و کارشناسان قدردانی کرد. سپس به تشریح اهداف این دیدار، ذیل محورهایی از جمله:

۱. پیگیری برنامه توسعه پژوهشگاه و بررسی میزان انطباق برنامه‌ها و عملکردهای پژوهشگاه‌ها و مراکز با برنامه توسعه،

۲. بررسی ایفای نقش ملی و فراملی پژوهشگاه‌ها و مراکز،

۳. تعامل عمیق‌تر با اعضای پژوهشگاه‌ها و مراکز،

۴. استماع مسائل مشکلات عمومی پژوهشگاه‌ها و مراکز پرداخت.

سپس اعضای هیأت علمی و کارشناسان پژوهشگاه نیز به بیان مسائل و مشکلات مختلف از جمله فرآیند و مشکلات مربوط به تصویب طرح‌های پژوهشی، نحوه ارتقا و ترفیع اعضای هیأت علمی و مسائل مربوط به آنها، احیای گروه‌های غیرفعال و ادغام شده پژوهشگاه، وضعیت کلاس‌های آموزشی ضمن خدمت کارکنان و مسائل و چالش‌های فرم ارزشیابی موجود در بررسی کیفی فعالیت‌های صورت گرفته، فضای فیزیکی اختصاص یافته به پژوهشگاه و... پرداختند.

در پایان دکتر قبادی بر اهمیت تاریخی و تمدن‌سازانه پژوهشگاه زبان و ادبیات و قدمت و اثرگذاری طرح‌های تحقیقاتی آن تأکید کرد و ضمن بررسی مسائل مطرح شده و ابراز رضایت از فعالیت‌های صورت گرفته توسط اعضای پژوهشگاه، از حاضران خواست راهکارهای متناسب با مسائل را پیشنهاد دهند و ضرورت تعامل مثبت و سازنده و همکاری دوسویه را یادآور شد و بر پیگیری و کوشش برای حل مابقی مسائل مطرح شده تأکید کرد. ایشان اظهار امیدواری کرد که آینده مدیریت پژوهشگاه به نحوی باشد که این هم‌افزایی موجود و فرآیند رشد و سامان‌یابی پژوهشگاه تقویت شود.

تقدیر هیأت رئیسه از جانبازان پژوهشگاه

به مناسبت میلاد باسعادت حضرت ابوالفضل العباس(س) و روز جانباز، هیأت رئیسه پژوهشگاه در جلسه‌ای از همکاران جانباز شاغل در پژوهشگاه تقدیر به عمل آورد. در ابتدای این جلسه، دکتر قبادی ضمن گرامیداشت مقام شهداء و ایثارگرانی که جان خویش را در راه خدمت به میهن اسلامی به خطر انداختند، از جانبازان خواست از خاطرات حضور خود در جبهه‌های دفاع مقدس بگویند. در ادامه هر یک از جانبازان به بیان خاطره نائل آمدن به مقام جانبازی پرداختند.

در پایان، رئیس پژوهشگاه ضمن آرزوی سلامتی برای کلیه جانبازان و ایثارگران انقلاب اسلامی، لوح تقدیر و هدیه‌ای به رسم یادبود به جانبازان پژوهشگاه تقدیم کرد.

«اقتصاد مقاومتی و مسأله نفت در اقتصاد سیاسی ایران»

افزایش پیدا کند سفته بازی رواج می‌یابد. سرمایه‌ها به سمت فعالیت‌هایی سوق داده می‌شوند که ارزش افزوده ندارند. این بیماری به واسطه افزایش تزریق درآمدهای نفتی در ایران نیز در یک دهه اخیر بوجود آمده است. در ضمن رانت‌جویی و فساد نیز در این حالت پدیدار می‌شود که خود دشمن توسعه و صنعتی شدن است. تزریق درآمدهای نفتی در اقتصاد به صورت بلند مدت روی توسعه تأثیرگذار است. از طرف دیگر مقاوم شدن اقتصاد از طریق توسعه سرمایه‌گذاری انجام می‌پذیرد. اگر قرار بر مقاوم‌سازی اقتصاد باشد زمانی که نفت به صورت غیرمعمول وارد اقتصاد می‌شود و اثر غیرمطلوب روی توسعه می‌گذارد روی مقاوم شدن اقتصاد نیز تأثیرگذار است. استاد دیگری با بیان اینکه صنعت نفت موتور توسعه کشور است ادامه دادند: اشتغالی که صنعت نفت ایجاد می‌کند مسئله مهمی است و همچنین تکنولوژی که در صنعت نفت وجود دارد بسیار پیشرفته است و می‌تواند به بخشهای دیگر اقتصاد منتقل شود. صنایع تکمیلی و تبدیلی مربوط به نفت هم مثل پتروشیمی‌ها دارای ابعاد بسیار گسترده‌ای در اقتصاد کشور می‌باشد. لذا جایگاه نفت در اقتصاد مقاومتی را نباید فقط در چگونگی سیاست‌گذاری بر درآمد ناشی از صادرات نفت خام خلاصه کرد. با توجه به اینکه قیمت پایین نفت صادراتی هم اهمیت این مسئله را کمتر هم کرده است. از طرف دیگر تزریق درآمدهای نفتی به بودجه را نمی‌توان همیشه منفی دانست که از نظر ایجاد تعادل در بخش‌های گوناگون اقتصاد می‌تواند مؤثر باشد. یکی دیگر از اساتید از نفت به عنوان ثروت ملی یاد کرد و اضافه کرد که بعد بین‌المللی نفت بسیار مهم است. از دهه ۷۰ به بعد نفت در صحنه سیاسی نقش مهمی داشته است. موضوع مهم این است که عدم وابستگی بودجه به نفت را در بعد بین‌المللی بررسی کنیم. استاد دیگری اذعان داشتند: اصولاً نفت می‌تواند محور اقتصاد مقاومتی باشد. اگر اقتصاد محکم باشد در سه عرصه می‌تواند موفق باشد؛ عرصه سرمایه‌گذاری، عرصه فن و اقتصاد و عرصه اجرا و مدیریت. اقتصاد اگر

پژوهشکده نظریه‌پردازی سیاسی و روابط بین‌الملل چهل‌وهشتمین نشست علمی خود را در سال جدید با عنوان «اقتصاد مقاومتی و مسأله نفت در اقتصاد سیاسی ایران» روز سه‌شنبه مورخ ۹۵/۱/۳۱ برگزار کرد. در ابتدا یکی از اساتید با طرح سؤالاتی چون نقش نفت در اقتصاد مقاومتی چیست؟ و آیا می‌تواند تبدیل به فرصت شود؟ بیان داشتند: اقتصاددانان در مورد نقش نفت بحث‌های متنوعی دارند، در یک جمع‌بندی کلی نفت فی‌نفسه اثر مشخصی روی اقتصاد ندارد بلکه سیاست نفتی دولت تأثیرگذار است. نفت موهبت خدادادی است که نصیب جامعه‌ای می‌شود و این‌که چگونه از آن استفاده شود به سیاست‌های دولت برمی‌گردد. تصمیم استراتژیک این است که درآمد به سمت بودجه هدایت شود یا به سمت صندوقی که ذخیره شود. اقتصاددانان معتقدند بهتر است به سمت صندوق توسعه برود. اگر قرار است به سمت بودجه برود دولت می‌تواند به‌عنوان ابزار سیاسی از آن استفاده کند. تزریق درآمدهای نفتی از مجرای بودجه چگونه می‌تواند اثرهای مخربی داشته باشد؟ در اینجا چند متغیر وجود دارد، بزرگ شدن دولت یکی از متغیرهاست و زمانی که دولت با اتکا به درآمدهای نفتی، بودجه خود را افزایش می‌دهد اقتصاد در کشور دولتی می‌شود در این صورت وابستگی به درآمدهای نفتی باقی می‌ماند و کم کردن آن در دولت‌های بعد سخت است. دولت‌ها با انگیزه‌های سیاسی تمایل دارند بودجه را افزایش دهند. کاهش انگیزه سرمایه‌گذاری نیز یکی دیگر از متغیرهاست. بیماری هلندی نیز متغیری است که تکمیل‌کننده این مبحث است. این بیماری در سال ۷۷ در مجله اکونومیست مطرح شد. زمانی که درآمدهای نفتی از طریق بودجه تزریق شوند تقاضا برای عرضه بیشتر می‌شود و تعادل تقاضا و عرضه به هم می‌خورد. در این صورت تورم ایجاد می‌شود. کار اشتباه دولت‌ها در این حالت این است که برای کنترل تورم با تکیه بر ارز ارزان قیمت به واردات روی می‌آورند. در این صورت تولیدکننده ضرر می‌کند. از طرف دیگر وقتی قیمت زمین و مسکن

بتواند این سه عرصه را با هم داشته باشد مقاوم است. صنعت نفت ویژگی‌هایی دارد که با این موارد سازگار است. بیش از ۹۵ درصد انرژی‌های کشور از نفت تامین می‌شود. ویژگی‌های صنعت نفت را می‌توان اینگونه برشمرد: نفت سرمایه بر دانش بنیان و اشتغال‌زا می‌باشد. مشکل صنعت نفت را هم در سه مسئله می‌توان ذکر کرد: نوسانات درآمدی بودجه، وابستگی درآمدی به نفت و آسیب‌پذیری. در ادامه بحث یکی از اساتید اشاره داشت که باید از این دوگانه نفت - دولت بالاتر رفت. نفت اساساً رکن دنیای امروز است. نفت ذاتاً در دنیای امروز امری بین‌المللی است. موضوع دیگر اینکه اقتصاد مقاومتی را در چه پارادایمی باید دید؟ تئوری‌های توسعه، جهان را به توسعه یافته، عقب مانده و در حال توسعه تقسیم می‌کنند. من تصورم این است که با این گفتمان هیچ وقت به توسعه و پیشرفت نخواهیم رسید. طبق این دسته‌بندی ما همان جهان سومی خواهیم ماند. اقتصاد مقاومتی نوعی خروج از پارادایم تئوری‌های توسعه است و نمی‌خواهد خود را در چارچوب آنها مطرح و قرار دهد.

عربی درباره توافق هسته‌ای ایران (برجام)، بحران سوریه، سیاست در عراق، مصر و یمن و... با یکدیگر اختلاف نظرهایی داشته‌اند. با این وجود بر اساس بیانیه پایانی صادره، آن‌ها هنوز هم دارای منافع مشترکی از جمله حفظ ثبات خلیج فارس، جریان آزاد انرژی در بازارهای جهانی، مهار افزایش قدرت ایران، شکست دادن القاعده و داعش و پایان دادن به جنگ‌های داخلی و بازسازی ثبات در منطقه هستند. در نشست اخیر دو طرف راهایی را برای تقویت امنیت شورای همکاری خلیج فارس از طریق همکاری‌های نظامی و یا روابط نزدیک‌تر آن شورا با ناتو مطرح کرده‌اند. نگاهی به مواضع متخذه توسط ایالات متحده و کشورهای عضو شورای همکاری نشان می‌دهد علی‌رغم صدور بیانیه مشترک و فکت شیت آمریکا در خصوص اجلاس اخیر که حاکی از مثبت بودن فضای اجلاس و نتایج آن است، اما نگاهی به رسانه‌ها و بیانات صاحب‌نظران دو طرف دلالت بر عدم موفقیت این اجلاس دارد. به طور مثال:

- نشریه آمریکایی «نشنال اینترست» با اشاره به اختلاف نظر اوپاما و رهبران عربی می‌نویسد: «در حالی که رهبران عربی خواستار آن هستند که اوپاما به طور واضح مانع از افزایش قدرت و نفوذ ایران در منطقه شود، اوپاما شرکای خود در شورای همکاری خلیج فارس را به اجرای بیش‌تر تعهدات در جنگ علیه داعش، القاعده در لیبی، سوریه و یمن دعوت می‌کند». این نشریه اشاره می‌کند که رابطه ایالات متحده و عربستان سعودی از قدیمی‌ترین روابط سنتی آمریکا و نمونه بارز همکاری منطقه‌ای در خاورمیانه است که قدمت آن به دهه ۳۰ میلادی باز می‌گردد اما این رابطه کم فراز و نشیب نبوده است. این نشریه می‌نویسد: «اصلی‌ترین نقطه اختلاف دو کشور بر سر ایران بوده است. رهبران کشورهای شورای، پیام‌های متفاوتی را از آمریکا درباره ایران شنیده‌اند. جان کری وزیر امور خارجه آمریکا در بحریں از نگرانی مشترک آمریکا و کشورهای عربی درباره اقدامات ایران در منطقه گفت در همین حال، رییس جمهوری آمریکا در مصاحبه با نشریه آتلانتیک نشان داد که به سعودی‌ها اعتمادی ندارد. این نشریه در پایان اشاره می‌کند که رهبران عربی مایل‌اند تا دولت آمریکا سیاست ترکیبی اعمال فشار سنگین از طریق تحریم‌ها

چهل و نهمین نشست تخصصی پژوهشکده

نظریه‌پردازی سیاسی و روابط بین‌الملل:

ارزیابی روابط شورای همکاری خلیج

فارس و ایالات متحده آمریکا در دوره

ریاست جمهوری اوپاما

پژوهشکده نظریه‌پردازی سیاسی و روابط بین‌الملل نشست تخصصی ارزیابی روابط شورای همکاری خلیج فارس و ایالات متحده آمریکا در دوره ریاست جمهوری اوپاما را در روز سه‌شنبه ۷ اردیبهشت ۱۳۹۵ با سخنرانی دکتر محمد فرازمنند- مدیرکل محترم خلیج فارس وزارت امور خارجه برگزار کرد. اهم اظهارات سخنران اصلی و سایر صاحب‌نظران به شرح زیر است:

سفر اخیر اوپاما به ریاض و شرکت در اجلاس مشترک شورای همکاری خلیج فارس با ایالات متحده حدود یک سال پس از دیدار او با رهبران این شورا در کمپ دیوید برگزار گردید. این اجلاس در حالی برگزار شد که ایالات متحده و کشورهای

هم‌زمان با دیپلماسی خلاقانه را در قبال ایران به کار گیرد».

- روزنامه گاردین اشاره می‌کند که سفر اوباما هم‌زمان شده با طرح موضوع نقش داشتن عربستان در حملات یازدهم سپتامبر. این روزنامه بریتانیایی می‌نویسد: «این لایحه که به مجلس سنا برده شده می‌تواند روابط آمریکا و عربستان را وخیم‌تر سازد. به نظر می‌رسد اوباما در تلاش است تا دو هدف را در پیش گیرد: نخست آن که متحدان خشمگین سنتی خود در شورای همکاری خلیج فارس را متقاعد کند که موضع ملایم‌تری در قبال ایران در پیش گیرند و دوم آن که به آنان بقبولاند که نیازمند اصلاحات داخلی در کشورهایشان هستند».

- ترکی فیصل، سفیر پیشین عربستان در واشنگتن گفت: سران کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس به زودی روابط خود با آمریکا و میزان تکیه و اعتماد به این «متحد» را مورد ارزیابی مجدد قرار خواهند داد. «روزهای خوب قدیم» با آمریکا بی‌هیچ بازگشتی به پایان رسیده است و حال وقت آن رسیده تا منافع مشترک میان دو کشور مورد بررسی قرار گیرد.

- فرید زکریا در روزنامه آمریکایی واشنگتن پست نوشت: من بر این باورم که عربستان سعودی، مسئولیت قابل توجهی در گسترش تفسیر خشن، متعصبانه و افراطی از دین اسلام دارد؛ تفاسیری که مستقیماً می‌تواند به تفکر افراطی منتهی شود. در دهه ۱۹۵۰، وهابیت عربستان سعودی، که محصول فرهنگ بیابانی بود، از سوی یک گروه اقلیت که شاید یک یا دو درصد از مسلمانان را تشکیل می‌دهند، ارائه شد. بعد از آن دوره رونق نفتی آغاز شد، و عربستان سعودی - دولت، مردم و خیریه‌ها - با صرف هزینه‌هایی کلان به ترویج این ایده در سراسر جهان اسلام پرداختند. این وهابیت جهانی، تا حد زیادی تنوع مذاهب را از بین برد و برداشت‌های متعصبانه را بسیار افزایش داد. در دهه ۱۹۸۰، در حالی که گرایش‌های دینی به جنگ در افغانستان علیه اتحاد جماهیر شوروی تزریق شد، آموزه تروریستی رونق گرفت. در بسیاری از موارد، بنیادگرایی به تروریسم افراط‌گرا تبدیل شد. در حمایت مالی عربستان سعودی از گروه‌های افراطی پایان نیافته است و تبعات مهلک آن از پاکستان تا اندونزی مشاهده می‌شود.

برخی از این کمک‌های مالی از سوی افراد حقیقی ارائه می‌شود. با این حال، نمی‌توان تصور کرد که پادشاهی عربستان نمی‌تواند مانع از جریان این پول‌ها به سمت تندروها شود. عربستان سعودی از ترس شورش تندروهای مذهبی کاری نمی‌کند. رهبران تندرو و ایدئولوگ‌ها در جامعه سعودی نفوذ قابل ملاحظه‌ای دارند. ریاض به دلیل رصد روزافزون و وسیع شبکه‌های اجتماعی شناخته شده است. آنچه که کمتر به آن توجه می‌شود این است که ستارگان بزرگ شبکه‌های مجازی در عربستان، واعظان وهابی هستند که به شکل گسترده‌ای در حال تبلیغ دکترین ضدشيعی خود به عنوان بخشی از اقداماتشان علیه ایران هستند. عربستان سعودی هیولایی را در جهان اسلام به وجود آورده است؛ هیولایی که عربستان سعودی را به اندازه غرب تهدید می‌کند.

- عضو ارشد شورای روابط خارجی آمریکا با اشاره به اختلاف نظرهای متعدد میان واشنگتن و ریاض، گفت: سفر باراک اوباما به عربستان «آخرین و احتمالاً بی‌فایده‌ترین» سفر وی به این کشور به عنوان رئیس‌جمهور آمریکا خواهد بود. مسأله مورد اختلاف هم تنها پرونده ۲۸ صفحه‌ای منتشر نشده در خصوص حادثه یازدهم سپتامبر نبود. این روزها، آمریکا و عربستان سعودی به منطقه که نگاه می‌کنند دو دورنمای متفاوت و تضارب منافع متفاوت را می‌بینند.

- رابرت ای. هانتز: در نگاه رهبران اعراب، گناه اوباما بسیار بزرگ است. چرا که او اخیراً در مصاحبه‌ای با مجله آتلانتیک به خود اجازه داده و گفته است: «برخی از متحدان عرب (و متحدان دیگر) به دنبال سواری رایگان بودند.» گناه بعدی اوباما به سرانجام رساندن برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) است و بدتر از همه این که رئیس‌جمهوری آمریکا به آتلانتیک گفته است: «دوستان ما و همچنین ایرانیان باید به دنبال راه موثری برای تقسیم امور همسایگی و برقراری یک نوع صلح سرد باشند.»

نگاهی به وضعیت فعلی روابط آمریکا با کشورهای عربی شورای همکاری خلیج فارس، به خصوص عربستان سعودی حاکی از این است که در حال حاضر روابط دو طرف تحت تاثیر حجم شدید تبلیغات در جهان غرب علیه سعودی‌ها قرار گرفته است که این امر تا کنون سابقه نداشت. این تبلیغات صرفاً رسانه‌ای نیست بلکه نمایندگان کنگره آمریکا، سازمان امنیت آلمان و هلند، پارلمان اروپا

و... همه به شیوه‌های مختلف نسبت به عربستان، علنی انتقاد می‌کنند.

محور انتقادات غرب و آمریکا علیه کشورهای عربی شورای همکاری به خصوص عربستان و قطر حول این موضوع است که اکثر این کشورها منبع اصلی صدور تروریسم تکفیری، تغذیه ایدئولوژیکی و مالی و نیروی انسانی آن هستند. این در حالی است که حتی پس از حملات ۱۱ سپتامبر نیز چنین حجم تبلیغاتی علیه سعودی و برخی کشورهای عربی دیگر رخ نداده بود. این که در شرایط فعلی چنین رویکردی وجود دارد سوال مهمی است که باید به آن پاسخ داد.

به نظر می‌رسد وقوع بهار عربی یا بیداری اسلامی، بحران سوریه، بحرین، یمن و به خصوص به نتیجه رسیدن مذاکرات ایران با ۵+۱ تحت قالب برجام مهمترین چالش‌ها و نقاط شکاف میان آمریکایی‌ها و متحدین سنتی عرب آن‌ها (عربستان سعودی) در منطقه می‌باشد. آمریکایی‌ها در پرونده‌های، درخصوص سوریه، عراق، بحرین، یمن و ایران با هم اختلاف دارند. درحالی‌که اوباما مهمترین ابتکار خود را در منطقه خاورمیانه و خلیج فارس برجام می‌داند اما سعودی‌ها از به نتیجه رسیدن برجام شدیداً احساس ناراحتی می‌کنند. آن‌ها ایران و نفوذ منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران را مهمترین تهدید و چالش خود در منطقه می‌دانند. در همین رابطه محمدبن سلمان وزیر دفاع و جانشین ولی‌عهد عربستان در نشست وزرای دفاع کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس مدعی شد: «دخالت‌های ایران» یکی از چالش‌های پیش روی ماست. چالش‌های بزرگی در برابر جهان قرار گرفته که مهم‌ترین آنها، تروریسم و «دخالت‌های ایران» است. این امر نشان می‌دهد عربستان احساس می‌کند که دیگر نمی‌تواند مانند سابق روی آمریکا برای حل برخی پرونده‌ها حساب کند، لذا مستقلاً به برخی حرکات که عموماً خصمانه و تهاجمی هستند دست می‌زند. سعودی‌ها و برخی کشورهای شورای همکاری احساس می‌کنند در هیچ پرونده‌ای نمی‌توانند غرب و آمریکا را با خود همراه سازند، به جز پرونده ایران و استفاده از ابراز دشمنی علیه ایران. دلیل عصبانیت، تندروی و اقدامات خشن دولت سعودی علیه ایران، یمن و سوریه صرفاً روی کار آمدن تیم جدید سیاسی سعودی نیست، بلکه این امر می‌تواند محصول نیاز استراتژیک سعودی‌ها طی چند سال اخیر باشد.

گزارش سومین همایش میثاق علوی: «حقوق در نهج البلاغه»

زمینه نهج البلاغه تأکید نمود. هم‌چنین میزگردی درباره یافته‌های پژوهشی طلاب در زمینه حقوق در نهج البلاغه با ریاست سرکار خانم تعادلی مدیر امور محتوای و پنل‌های همایش برگزار گردید.

همایش در نوبت صبح با ارائه جوایزی به نویسندگان مقالات برتر و طراحان شبکه‌های اجتماعی در حوزه حقوق در نهج البلاغه پایان پذیرفت.

در بخش عصرگاهی، نشست‌های تخصصی همایش پسه عنوان: «حقوق فردی»، «حقوق اجتماعی» و «حقوق زیست محیطی» در نهج البلاغه با حضور سخنرانان اصلی (دکتر کاووس روحی، دکتر میرخانی و دکتر جلال ولی‌اللهی)، ارائه دهندگان مقالات و علاقمندان در هر زمینه برگزار گردید.

سومین همایش میثاق علوی با عنوان «حقوق در نهج البلاغه» در تاریخ ۹۵/۲/۱۳، از سوی حوزه‌های علمیه خاوران تهران حضرت خدیجه (س)، فاطمیه چیدر (س)، زهرای اطهر (س) و زینب کبری (س) با همکاری مرکز تحقیقات امام علی (ع) پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در سالن حکمت پژوهشگاه برگزار گردید.

سخنرانان و ارائه کنندگان مقالات این همایش در نوبت صبح، در محورهای مربوط به حقوق از دیدگاه امام علی (ع)، اعم از حقوق اشخاص در سطح فردی و اجتماعی، حقوق ملی و سیاسی و حقوق طبیعت (حیوانات و محیط زیست) به ایراد سخنرانی پرداختند.

در آغاز همایش سرکار خانم فضائی، رئیس حوزه علمیه حضرت خدیجه (س)، گزارش مسوطی از روند برنامه‌ریزی‌های علمی و اجرایی همایش در طول یک سال گذشته ارائه داد. سپس دکتر محمود جنیدی جعفری، رئیس مرکز تحقیقات امام علی (ع)، ضمن خیرمقدم به حضار و امام علی (ع) پژوهان، در خصوص ضرورت همکاری حوزه و دانشگاه در زمینه پژوهش‌ها و مطالعات اسلامی و همچنین معرفت و شناخت بیشتر سیره نظری و عملی جامعه علوی به ایراد سخن پرداخت.

حجت‌الاسلام دکتر محمدعلی شاه‌آبادی، سخنران بعدی همایش، با اشاره به اوضاع فرهنگ‌ها و تمدن‌های هم‌روزگار ظهور اسلام به مقایسه روش حکومتی امام علی (ع) با شیوه‌های مرسوم حکومتی در آن روزگار پرداخت.

سخنرانی دکتر مصطفی دلشاد تهرانی در زمینه حقوق متقابل ملت و دولت در منظر و سیره حضرت علی (ع) در دوران حکومت ایشان بود.

هم‌چنین سرکار خانم احمدی دبیر علمی همایش و سرکار خانم دکتر مریم هاشمی، پژوهشگر مرکز تحقیقات امام علی (ع)، مقالات خود را به ترتیب با عناوین: (شاخصه‌های حق و راهکارهای حق‌گزاری در نهج البلاغه) و (بررسی پارادایم‌های حق عبودیت و بندگی در نهج البلاغه) ارائه دادند.

در بخش دیگری از برنامه، دکتر حسینعلی قبادی، رئیس پژوهشگاه علوم انسانی، ضمن خوش‌آمدگویی به میهمانان همایش، بر لزوم بررسی‌های ادبی در

انعقاد تفاهم نامه همکاری، میان پژوهشگاه علوم انسانی و دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی

علمی جهت ورود به بحث نقد، نوآوری و نظریه‌پردازی شد.

برخی محورهای همکاری در این تفاهم‌نامه به شرح زیر است:

- * حمایت از برگزاری انواع کرسی‌ها،
- * حمایت از تحقیقات، تألیفات و ... در راستای نظریه‌پردازی، ایده‌پردازی، نقد و مناظره،
- * حمایت از تدوین پایان‌نامه‌ها با رویکرد تطبیقی مبتنی بر نظریات اسلامی،
- * حمایت از برگزاری همایش، هم‌اندیشی، میزگرد و کارگاه‌های تخصصی در زمینه تولید علم و نظریه‌پردازی
- * حمایت از تدوین متون درحوزه علوم انسانی با رویکرد دینی،
- * حمایت از تدوین برنامه‌های آموزشی درحوزه نظریه‌پردازی و نقد با رویکرد دینی،
- * حمایت و ترغیب و تشویق اندیشمندان و دانشوران به تدوین پایان‌نامه‌ها، مقالات و تحقیقات در راستای رفع نیازمندی‌های کشور،
- * همکاری در برگزاری کرسی‌ها و مناظرات بین‌المللی با مشارکت طرفین.

تفاهم‌نامه همکاری میان پژوهشگاه علوم انسانی و دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، روز دوشنبه مورخ ۲۰ اردیبهشت ۱۳۹۵ با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر عبدالحسین خسروپناه، قائم مقام رئیس و دبیر هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره و دکتر مصطفی اسماعیلی، رئیس کمیته‌های دستگاهی هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره امضا شد.

در این جلسه که معاونین پژوهشی و فرهنگی و همچنین اعضای کمیته دستگاهی (اعضای شورای دفتر کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و آزاداندیشی پژوهشگاه) حضور داشتند؛ دو طرف در خصوص نحوه همکاری و امتیازاتی که هیأت حمایت از کرسی‌ها برای صاحبان ایده در نظر گرفته گفتگو کردند.

دکتر مصطفی اسماعیلی رئیس کمیته دستگاهی هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره ضمن پاسخ به برخی پرسش‌های اعضای کمیته دستگاهی، به تشریح اهداف و سیاست‌های دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی‌ها و همچنین توضیح انواع کرسی‌ها پرداخت و در پایان خواستار فعال شدن بیش از پیش کمیته دستگاهی پژوهشگاه و دغدغه‌مند کردن اعضای هیأت

نشست کتابخوان تخصصی «مطالعات قرآنی»

معاونت فرهنگی و اجتماعی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، نشست کتابخوان تخصصی «مطالعات قرآنی» را در روز دوشنبه بیست و هفتم اردیبهشت با همکاری نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و با حضور دکتر فروغ پارسا (رئیس پژوهشگاه حکمت معاصر)، دکتر مریم قبادی (استاد دانشگاه)، دکتر جعفر نکونام (عضو هیأت علمی دانشگاه)، دکتر محمد الهیاری فومنی (معاون توسعه کتابخانه‌ها و کتابخوانی نهاد)، اسماعیل جانعلی‌پور (مدیرکل امور فرهنگی نهاد)، اصحاب رسانه و جمعی از علاقه‌مندان کتاب و کتابخوانی در سالن اندیشه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ایران برگزار کرد.

در این نشست دکتر مریم قبادی (دکترای علوم قرآنی و استاد دانشگاه)، دو عنوان از کتاب‌های تألیفی خود با نام‌های «تفسیر فرات کوفی بازشناسی میراث کهن شیعه» و «تفسیر توصیفی علوم و حدیث» را به حاضرین معرفی کرد.

سپس کتاب «تفسیر شیعی و تحولات تاریخی ایران» نوشته دکتر فروغ پارسا (رئیس پژوهشکده حکمت معاصر)، توسط این استاد دانشگاه با مخاطبین به اشتراک گذاشته شد.

در پایان نیز کتاب «درآمدی بر معناشناسی قرآن (روش تحقیق با تأکید بر علوم انسانی)» تألیف دکتر جعفر نکونام (دکترای علوم قرآنی و عضو هیأت علمی دانشگاه) به علاقه‌مندان این حوزه معرفی شد.

نشست‌های تخصصی کتابخوان از سلسله نشست‌هایی است که نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در سال ۱۳۹۵ به عنوان «سال خواندن» با هدف اشاعه آگاهی‌های تخصصی و ترویج فرهنگ کتاب و کتابخوانی در موضوعات مختلف برگزار می‌کند، پیش از این نشست‌های تخصصی کتابخوان در موضوعاتی همچون «شعر» و «اقتصاد مقاومتی» برگزار شده است.

گزارش اجمالی از شورای سیاستگذاری طرح اعتلای علوم انسانی

این شورا دو جلسه مشورتی مشترک با کمیته تدوین کننده طرح برگزار نمود که علاوه بر هدف فوق، طرح را جهت ارائه در سازمان برنامه و بودجه و معاونت پژوهشی وزارت علوم آماده نمود.

و در همین راستا شورای سیاستگذاری یک جلسه نشست مشترک طرح اعتلا و نیز دو جلسه مشورتی مشترک با کمیته تدوین طرح با حضور اعضای شورا، کمیته علمی و شورای بررسی متون، جهت برنامه‌ریزی دقیق و بهره‌ورانه برگزار نمود.

با توجه به پیوند عمیق بین برنامه ۵ ساله پژوهشگاه و طرح اعتلا، جهت تبیین و صورت‌بندی دقیق و شفاف تعامل «برنامه» با «طرح»، دو جلسه مشترک با اعضای شورای راهبردی و شورا برگزار گردید.

همچنین جهت تنظیم آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های کمیته علمی و کارگروه‌های تخصصی ۴ جلسه توسط منتخبین شورا برگزار شد و پیش‌نویس آماده و در جلسه شورا بررسی و تصویب گردید. و در نهایت در واپسین روزهای سال ۹۴، ۷ جلسه جهت برآورد هزینه و تعیین بودجه کارگروه‌ها برگزار شد و برآورد هزینه هر یک از سه کارگروه تخصصی به همراه آخرین ویراست طرحنامه به سازمان برنامه ارسال گردید و در دومین ماه سال براساس مصوبات شورای سیاستگذاری، جلسات شورای دبیران جهت تنظیم طرحنامه فاز صفر (فاز مطالعاتی) تاکنون دو جلسه را تشکیل داده است. شورای سیاستگذاری در صد است با برگزاری جلسات متعدد در طی دو هفته طرحنامه فاز صفر را تدوین و به شورا و کمیته علمی ارائه دهد.

شورای سیاستگذاری طرح اعتلای علوم انسانی، در دیماه ۹۴ تشکیل شده و تاکنون بالغ بر ۲۸ جلسه و نشست، ۸ جلسه رسمی شورای سیاستگذاری و ۲۰ جلسه پیرامون طرح اعتلا را برگزار نموده است.

به منظور فراهم ساختن زیر ساخت‌های لازم جهت تشکیل کمیته علمی و بهره‌وری عالی و ایده‌آل از شبکه نخبگانی علوم انسانی در داخل و خارج از پژوهشگاه علوم انسانی از دیماه ۹۴، در طی هشت جلسه رسمی شورای سیاستگذاری (طبق آیین‌نامه داخلی در هر ماه دوبار برگزار شد)، که تاکنون تشکیل شده است، پیش‌نویس آیین‌نامه داخلی شورای سیاستگذاری را بررسی و تصویب کرده است؛ همچنین کیفیت تعامل و ارتباط بین برنامه توسعه و راهبردی پژوهشگاه و طرح اعتلا را مورد نقد و بررسی قرار داد. آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های کمیته علمی را بررسی و تصویب و به جهت چابک‌تر شدن کمیته علمی، آن را براساس سه محور طرح، به سه کارگروه تخصصی مطالعات بنیادی، مطالعات تاریخ تحول، مطالعات کاربردی، تقسیم نموده و آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های مرتبط و مورد نیاز آنها را تنظیم و تصویب کرده است. همچنین طرحنامه بر اساس آرای صاحب‌نظران حوزه علوم انسانی و تعامل با کارفرما بررسی و اصلاح شده و در سازمان برنامه و بودجه و معاونت پژوهشی وزارت علوم ارائه گردیده است.

شورای سیاستگذاری در راستای تعامل عمیق‌تر خود با کمیته تدوین طرح ۲۰ جلسه پیرامون طرح اعتلا جهت دستیابی به فهم و بیان مشترک و شاخصه‌ها و معیارهایی که بتواند طرح را به‌طور روشن و منقح به کمیته علمی منتقل نماید، برگزار کرده است که

روز ملی ارتباطات و روابط عمومی در پژوهشگاه

بگوئیم که دهکده جهانی مارشال مک لوهان تحقق پیدا کرده است.

دکتر کریمی در ادامه با بیان اینکه امروزه در یک چهار راه دیجیتال ایستاده‌ایم افزود: امروزه می‌توانیم از طریق رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی با یکدیگر ملاقات داشته باشیم. همچنین می‌توانیم از طریق تخیل، خود را به جای انسان‌های پیش از تاریخ بگذاریم و ببینیم که آنها چگونه با هم ارتباط برقرار می‌کردند.

دکتر کریمی به مراحل ارتباطات در طول تاریخ نیز اشاره کرد و افزود: ارتباطات اجتماعی، امروز به دنیای ما هویت داده است.

او در پایان گفت: امروزه عصر ارتباطات بین رشته‌ای نیز وجود دارد مانند: ارتباط سلامت، ارتباط بحران، و... و البته ارتباط درون‌سازمانی و برون‌سازمانی که پای روابط عمومی را نیز پیش می‌کشد.

در ادامه دکتر احدی سرپرست روابط عمومی پژوهشگاه به سخنرانی پرداختند و با اشاره به اینکه می‌توان گفت روابط عمومی شامل مجموعه‌ای از ارتباطات درون‌سازمانی و برون‌سازمانی است افزود: روابط عمومی مصداقی عملی از ارتباط جمعی است زیرا با جمع‌کثیری در ارتباط است و می‌تواند از وسایل ارتباط جمعی در جهت رسیدن به اهداف خود استفاده کند.

دکتر احدی به معنای روابط عمومی نیز اشاره کرد و گفت: روابط عمومی یک علم و هنر اجتماعی است که در طی آن فردی که مسئولیت روابط عمومی را بر عهده دارد باید روندها و رویدادها را بررسی، تجزیه و تحلیل و پیش‌بینی کند تا براساس آن بتواند پیشنهادهایی برای پیشبرد سازمان ارائه دهد. و در ضمن برنامه‌های روابط عمومی را براساس سنجش‌ها و تحلیل‌های انجام شده، تنظیم نماید.

تعاریف گوناگونی در مورد روابط عمومی مطرح شده از جمله تعریف انجمن جهانی روابط عمومی که بر اساس آن روابط عمومی یک قسمت از وظایف مدیریتی است که خود سعی می‌کند با نظرسنجی‌هایی که انجام می‌دهد تفاهم و حمایت کسانی را که با آنها در ارتباط هست جلب کند. همچنین پدر علم روابط عمومی بیان کردند که روابط عمومی در خارج از سازمان مدافع سازمان است و در مدعی‌العموم است. بنابراین بررسی تعاریف گوناگون نشان می‌دهد که روابط

به مناسبت روز ملی ارتباطات و روابط عمومی نشست روز دوشنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۳۹۵ در پژوهشگاه علوم انسانی برگزار شد که در این نشست دکتر محمد مهدی فتوره‌چی مدیر گروه رسانه و فرهنگ موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران، دکتر کریمی‌علوی، رئیس پژوهشکده مطالعات فرهنگی و ارتباطات و دکتر حوریه احدی سرپرست روابط عمومی، به سخنرانی پرداختند.

این مراسم با سخنرانی دکتر کریمی‌علوی آغاز شد. او در خطاب به ارتباطات بیان کرد: امروزه در دنیای زندگی می‌کنیم که توسعه فراگیر ارتباطات انسانی و سیطره بی‌سابقه ارتباطی دو شاخصه اصلی آن هستند و به همین دلیل است که روز جهانی ارتباطات در حال حاضر در کشور ما مانند دیگر کشورها مطرح شده است.

او همچنین در رابطه با تعریف ارتباطات گفت: ارتباطات به عنوان فرآیند تولید معنا که از طریق ارسال و دریافت پیغام‌های و سیگنال‌های زبانی و غیرزبانی متأثر از زمینه‌های مختلف صورت می‌گیرد. زمانیکه ما سعی در رساندن مفهوم از طریق علائم و نشانه‌ها داریم در واقع ارتباط برقرار کرده‌ایم. این نشانه‌ها می‌تواند شامل: تصویر، کلمه، علامت یا صدا باشد.

او در ادامه با اشاره به اینکه فرآیند معنی‌سازی و ارسال پیام یک فعالیت منحصر به فرد انسانی نیست افزود: ما انسان‌ها دارای این ظرفیت هستیم که پیام‌ها را خلق کرده و آن‌ها را به کار ببریم. همچنین این ارتباطات به دلیل قدرت تخیل انسان‌ها در زمان و مکان محدود نمی‌شوند و این ویژگی‌ها باعث شده که ارتباطات امروزه به صورت پیچیده‌ای در آید. این توانایی‌ها این فرصت را فراهم کرده است که با اطمینان

عمومی یک نوع نقش مدیریتی در داخل سازمان است و وظیفه مهم آن سنجش رفتار عامه است که باید برای جلب حمایت عامه تلاش کنیم و سعی کند رفتارش براساس این سنجش صورت گیرد.

دکتر احدی با اشاره بر اینکه روابط عمومی‌هایی که فقط نقش مطبوعاتی و اطلاع رسانی دارند نمی‌توانند به لحاظ سازمانی موفق باشند. افزود: برای اینکه یک سازمان، جامعه و گروه بتوانند نقش مؤثر و پویایی داشته باشند باید روابط عمومی قوی داشته باشند تا نقاط ضعف و قوت یک سازمان را مشخص کنند و برای آن سازمان ایده‌ها و پیشنهادهایی برای رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت آن سازمان داشته باشند.

او در ادامه گفت: روابط عمومی‌هایی که یک الگوی دو سویه را در نظر می‌گیرند و برای مخاطبان هم به اندازه سازمان ارزش قائل هستند می‌توانند در جهت پیشبرد اهداف سازمان نقش خیلی خوبی ایفا کنند. گاهی روابط عمومی‌ها بازخوردی از پیام‌های ارسال شده نیز دریافت می‌کنند. اگر استفاده از بازخوردها به گونه‌ای باشد که منافع هر دوطرف در آن لحاظ شود، مؤثرتر خواهد بود.

دکتر احدی در ادامه به روابط عمومی دیجیتال اشاره کرد و گفت: باید سعی کنیم از اساتید متخصص در این راه بهره بگیریم و آموزش‌هایی برای همگان و نه فقط کارشناسان روابط عمومی صورت گیرد تا بهره‌وری در این زمینه افزایش یابد.

با پیچیده‌تر شدن جوامع، ارتباطات گسترده‌تر شده است و روابط عمومی می‌تواند این ارتباطات را تسهیل کند بنابراین یک روابط عمومی خوب می‌تواند برای افزایش تأثیرگذاری همه فعالیت‌های ما مؤثر باشد.

دکتر احدی با بیان اینکه در گذشته افراد کارهایی را انجام می‌دادند که امروزه روابط عمومی‌ها انجام می‌دهند افزود، که اگر همه افراد سازمان در آن مشارکت کنند و در جهت اهداف آن گام بردارند و خود را جزوی از سازمان بدانند به پیشبرد روابط عمومی کمک شایانی می‌کند.

دکتر احدی همچنین به مسئولیت‌های روابط عمومی نیز اشاره کرد و گفت: روابط عمومی در حوزه درون سازمانی باید سعی در به جریان انداختن برنامه‌هایی نماید. که تک تک

افراد سازمان در آن احساس مسئولیت کنند و برای پیشبرد آن تلاش کنند و اینکه سیاست‌ها و برنامه‌های کلانی که مدیریت سازمان آنها را هدف قرار داده است به همه افراد اطلاع رسانی شود. وظیفه دیگر روابط عمومی این است که مشکلات افراد سازمان را به گوش مدیریت برساند و تا حدی که می‌تواند در جهت اصلاح و برطرف شدن آن گام بردارد. و خارج از سازمان نیز باید فعالیت‌هایی مانند سنجش عامه؛ اطلاع رسانی به بیرون و دعوت از افراد را انجام دهد.

باید در روابط عمومی‌ها به جای اینکه روابط عمومی توجیه‌گر و بدون برنامه داشته باشیم سعی کنیم برنامه‌های مدونی داشته باشیم و بر اساس آنها پیش برویم و اگر فرصتی پیش آمد از آن نهایت استفاده را ببریم و اگر بحران و مشکلی به وجود آمد برای آنها برنامه‌ریزی کنیم.

دکتر احدی با اشاره به اینکه در حرکت به سمت اهداف و برنامه‌های روابط عمومی در گام اول شیوه‌نامه‌ای برای بخشی از خدمات اولیه‌ای که روابط عمومی در داخل و خارج پژوهشگاه تهیه شده است که بعد از تأیید انشالله از طریق سکوی پژوهشگاه در اختیار همه و رابط‌های روابط عمومی همه پژوهشکده‌ها قرار خواهد گرفت.

او در ادامه اظهار داشت که یکی از گام‌های مهم دیگر هماهنگی بیشتر با پژوهشکده‌ها و داشتن یک نماینده یا رابط در هر پژوهشکده است که گامی است برای مشارکت عامه‌ای که همه باید در روابط عمومی داشته باشند تا افراد بتوانند با ما همراه باشند و مبادله اطلاعات با صحت و سقم بهتری انجام شود و بتوانیم از نظرات همه افراد پژوهشگاه استفاده کنیم و این کار نیز صورت گرفته است و در هر پژوهشکده یک فرد، رابط روابط عمومی و مسئول پیگیری موارد ضروری است.

دکتر احدی در پایان با ابراز رضایت از شروع یک همکاری خوب و آرزوی تداوم آن افزود: امیدوار هستیم که همکاران ما در پژوهشکده ارتباطات بتوانند دوره‌هایی را برای همه افراد بگذارند که همه ما با مطالب روز این حوزه آشنا شویم و از آنها در تعاملات و فعالیت‌های خود استفاده نماییم.

در ادامه نشست دکتر محمد مهدی فتوره‌چی، مدیر گروه رسانه و فرهنگ مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران به سخنرانی پرداختند.

ایشان ضمن مرور تاریخ شکل‌گیری روابط عمومی، علل و عوامل ساختاری، فرهنگ و اجتماعی توسعه نیافتگی مطلوب روابط عمومی‌های دولتی در ایران را برشمرد.

مدیر گروه رسانه و فرهنگ مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران در ابتدای سخنرانی اذعان داشت که روابط عمومی‌ها درصدد ارتباط متقابل و موثر با مخاطبان درونی و بیرونی سازمان بوده و این امر با سه هدف و کارکرد اطلاع رسانی، متقاعدسازی و ایجاد همبستگی در نگرش بین مخاطبان درونی و بیرونی سازمان باید انجام گیرد.

این مدرس و پژوهشگر ارتباطات در خصوص اهمیت روابط

عمومی گفت: روابط عمومی باید قلب تپنده و مغز متفکر یک سازمان باشد و این نشان دهنده اهمیت و نقش روابط عمومی‌ها در همه سطوح و پیکر سازمان است. وی اضافه کرد: ویژگی منحصر به فرد روابط عمومی‌ها قابلیت تعامل گسترده با مخاطبان درونی و بیرونی سازمان است و این ویژگی می‌تواند برای افراد برون نگر و اهل معاشرت که مایل هستند در این حرفه کار کنند ایجاد انگیزه کند.

دکتر فتوره‌چی خاطر نشان کرد: هر گاه صحبت از عدم توسعه یافتگی روابط عمومی‌ها می‌کنیم باید بخشی از آن را به عدم توسعه یافتگی جوامع و سازمان‌ها ربط دهیم و نمی‌توانیم همه ایرادات و کاستی‌ها را به مدیریت و مسائل ساختاری و تشکیلات واحد ربط دهیم.

او در ادامه با اشاره به ویژگی‌های روابط عمومی توسعه یافته گفت: این روابط عمومی‌ها مردم سالارند؛ لذا شایستگی حرف اول را در آن می‌زند؛ همچنین از احساسات و عواطف هم به دور هستند و عقلانیت بر آنها حاکم است. وی تأکید کرد که روابط عمومی با گسترش دموکراسی و شهرنشینی از اهمیت بالایی برخوردار شده است و به همین جهت در دوره گذار به سوی جامعه اطلاعاتی نقش کارکرد روابط عمومی‌ها بسیار برجسته می‌شود. این منتقد روابط عمومی افزود: این روزها صحبت از مسئولیت اجتماعی مشترک مطرح است که در این راستا بی‌تردید روابط عمومی‌ها می‌توانند نقش برجسته‌ای بازی کنند؛ به‌ویژه اینکه فرهنگ سازمان و محیط پیرامونی خود را بخوبی می‌شناسند و می‌دانند که چه زمان و به چه نحوی آنها را در جهت کمک به افزایش روحیه اجتماعی سوق بدهند.

دکتر فتوره‌چی با اشاره به دوره‌های مختلف روابط عمومی بیان کرد که با آغاز دوره سازندگی در کشور (سال ۶۸) روابط عمومی‌ها در این دوره به دلیل اقدامات زیر بنایی و توسعه‌ای که انجام می‌شد از کارکرد واقعی خود دور بودند و فعالیت یکسویه‌ای داشتند زیرا جانبدارانه در پی معرفی پروژه‌های عمرانی و زیرساختی بودند و بیشتر به سفارش رپرتاژ آگهی به مطبوعات علاقه نشان می‌دادند تا پاسخگویی به سؤالات مخاطبان‌شان که در خصوص چرایی ایجاد پروژه‌ها و طرح‌های فراوانی که در طی آن دوره افتتاح می‌شد پرسشگری می‌کردند.

دکتر فتوره‌چی افزود: با روی کار آمدن دولت اصلاحات در سال ۷۶ نقطه عطفی در روابط عمومی‌ها ایجاد شد؛ زیرا تحت تأثیر فضای سیاسی در کشور مخاطب محوری در دستور کار قرار گرفت و در همین زمان بود که نظریه روابط عمومی دوسویه یا همسنگ مطرح شد و به افکار عمومی توجه خاصی می‌شد. لذا در دوره هفتم و هشتم، روابط عمومی‌های پاسخگو مطرح بود؛ اما با روی کار آمدن دولت احمدی نژاد، به دلیل تفاوت دیدگاه و اینکه مدیرانی که روابط عمومی‌های دولتی خیلی با سیاست‌های مسئولان عالی سازمان‌ها هم‌نوا و هم فکر نبودند برخی از مدیران متخصص کنار گذاشته شدند و افراد مورد وثوق و اغلب فاقد تخصص به کار گمارده شدند که در واقع، بسیاری از روابط عمومی‌ها دچار انفعال نسبی شدند. بدیهی است که رویکرد روابط عمومی‌ها در این دوره یکسویه و تبلیغی بود بویژه آنکه نگاه مصلحت‌اندیشانه در روابط عمومی‌ها حاکم بود. در دوره نهم با آغاز دولت تدبیر و امید شاهد گسترش فناوری نوین ارتباطی و شبکه‌های اجتماعی هستیم که باعث دسترسی سهل‌تر و سریع‌تر همگان به اطلاعات و اخبار سازمان شده و لذا گرایش خاصی از سوی روابط عمومی‌ها به سمت الگوی دوسویه یا همسنگ و مشارکتی دیده می‌شود؛ زیرا به نحوی از اداره‌گری و تصدی‌گری دور شده و به سمت سازمان‌داری الکترونیکی پیش می‌روند.

این استاد دانشگاه به عوامل بازدارنده فراسازمانی توسعه روابط عمومی‌ها نیز اشاره کرد و گفت بخشی از این عوامل بازدارنده به ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی درون سازمان و بخش اصلی‌تر آن به عوامل برون‌سازمانی باز می‌گردد؛ زیرا فراتر از علل داخلی سازمان و ضعف ساختاری روابط عمومی در سازمان‌ها این نوع نگرش مدیران عالی نهادهای دولتی است نسبت به روابط عمومی است که بسیار مهم‌تر و در خور تامل است. ضعف روابط عمومی‌ها امروزه در اطلاع‌رسانی نیست بلکه در اطلاع‌یابی است. بویژه اینکه با ایجاد شبکه‌های اجتماعی و عدم بهره‌گیری مطلوب از این قابلیت‌ها، قدرت مانور روابط عمومی‌ها پایین آمده است؛ در واقع امروزه تکنولوژی‌های نوین و دانش‌محور یکی از چالش‌های روابط عمومی است.

مدیر بخش رسانه و فرهنگ مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی افزود یکی دیگر از عوامل توسعه نیافتگی روابط عمومی‌ها این است که در بسیاری از اوقات این واحدها، تحت تأثیر یک روند غیردموکراتیک و غیرپاسخگو قرار می‌گیرند که نتیجه آن هم تأخیر در هم‌آوایی با فناوری و اجرای مدل دولت الکترونیک است که علی‌رغم تلاش‌های صورت گرفته هنوز فاصله زیادی تا تحقق آن داریم.

عضو انجمن متخصصان روابط عمومی در ادامه دو رویکرد اساسی در توسعه را مطرح کرد که بر اساس رویکرد مکتب وابستگی علل و عوامل خارجی در توسعه جامعه‌ای دخیل بوده که حدود ۳۰ درصد عوامل توسعه نیافتگی ناشی از این

نشان کرد که باید برای راهبری مطلوب روابط عمومی‌ها از مشاوران حرفه‌ای یا استراتژیست‌های روابط عمومی و در غیر این صورت از بنگاه‌ها و مؤسسان کارگزاری روابط عمومی دعوت به همکاری شود. او در ادامه تأکید کرد که یکی دیگر از مواردی که بسیار حائز اهمیت است این است که در تمام سطوح و شوراهای تصمیم‌گیری در سازمان مدیران و کارشناسان خبره روابط عمومی باید در آن شرکت کنند تا ضمن ارایه تحلیل‌های کارشناسی و ارزیابی‌های موردی به اطلاعات و اخبار سازمان پیش از مخاطبان و مدیران سطوح میانی دسترسی داشته باشند.

در پایان وی با اشاره به اینکه باید به مسائل مخاطبان اهتمام ویژه شود بیان کرد که روابط عمومی‌های در عصر حاضر باید با اهتمام به افزایش سواد رسانه‌ای کارشناسان خود، برای تحقق حکمرانی الکترونیکی به ارتباطات دو سویه و هم‌سنگ و مشارکتی روی بیاورند تا مسیر توسعه یافتگی را سریع‌تر بپیمایند.

در پایان این نشست دکتر قبادی، رئیس پژوهشگاه به مناسبت روز جهانی ارتباطات و روابط عمومی با حضور در واحد روابط عمومی از مدیر و کارشناسان روابط عمومی با اهدای لوح تقدیر به رسم یادبود، از آنان تقدیر و تشکر کرد.

انگاره نظری است. اما بنا بر رویکرد دوم، یا مکتب‌نوسازی ۷۰ درصد عوامل توسعه نیافتگی سازمان‌ها و جوامع ما که عمده‌ترین آن ناشی عوامل ذهنی و شخصیتی است به فرهنگ و نگاه معرفتی شخص نسبت به حوزه کارکردی مربوط است و از همین جاست که نقش خرده فرهنگ‌ها در جامعه و سازمان در توسعه یافتگی سازمان‌های اداری حساسی چون روابط عمومی برجسته می‌شود. او ادامه داد چون روابط عمومی در حال کنش‌گری پیوسته با جامعه پیرامونی و برون سازمانی است طبیعی است که برخی از خصوصیات فرهنگی جامعه در روابط عمومی نفوذ پیدا می‌کند. همچنین وی در خصوص تعریف روابط عمومی‌ها اذعان کرد که به غیر از لزوم ارایه و وحدت نظر به تعریف واحدی، هر حوزه علمی نیز باید بر اساس اهداف و کارکردهایش تعریف خاصی از روابط عمومی ارائه کند.

عضو انجمن مطالعات فرهنگی و ارتباطات بیان داشت که پیچیدگی ارزش‌شناسی در تعاملات، به‌ویژه در صدور بیانیه یکی از مشکلات روابط عمومی‌ها است. وی هم‌چنین در ادامه به برخی از مشکلات روابط عمومی‌های نهاد‌های دولتی در کشور اشاره کرد.

در پایان دکتر فتوره‌چی با اشاره به اینکه لازم است نگرش مدیران و سازمان‌ها نسبت به روابط عمومی تغییر کند خاطر

گزارش نشست مطالعات راهبردی «شاخص‌سازی، سنجش و ارزیابی وضعیت امنیت» با موضوع «معرفی و اولویت‌بندی شاخص‌های جنسیتی»

سازمان‌های مردم‌نهاد، ارتقای توانمندی‌های زنان مدیر و نخبه، توسعه تعاملات بین‌المللی و همچنین تعمیق باورهای دینی استنتاج شده‌اند.

به واقع، توجه به امور زنان و افزایش سطح کیفی حیات فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی آنان موجب خواهد شد تا این قشر که به لحاظ کمی نیمی از جامعه ایرانی را به خود اختصاص داده‌اند به لحاظ عملی نیز در نیمی از روابط اجتماعی جامعه خود سهیم باشند. حوزه مربوط به زنان مدیر، نخبه و فرهیخته به دلیل تاثیرگذاری این قشر از بانوان بر آینده جامعه به صورت عام و ایفای نقش آنها به عنوان الگو و پیشرو برای سایر بانوان، یکی از حوزه‌های کلیدی در برنامه جامع توسعه امور زنان و خانواده می‌باشد. منظور از زنان ممتاز جامعه که در عرصه‌های مدیریتی، علمی و پژوهشی، حوزوی و دانشگاهی، فرهنگی، اجتماعی، کارآفرینی و نظایر آن در بخش‌های دولتی، عمومی، تعاونی و خصوصی فعالیت دارند را شامل می‌شود. در پایان دکتر محمد علی مینایی، دبیر نشست مطالعات راهبردی شاخص‌سازی، با اشاره به اهمیت این موضوع خاطر نشان کرد یکی از مهمترین ابعاد مقوله امنیت اجتماعی منتسب به کیفیت جایگاه زنان در عرصه اجتماعی می‌باشد و ارتقای جایگاه زنان در افزایش سطح کیفی امنیت اجتماعی در ایران امروز نقش به‌سزایی خواهد داشت.

در نشست مطالعات راهبردی «شاخص‌سازی، سنجش و ارزیابی وضعیت امنیت» که توسط گروه پژوهشی جامعه و امنیت در روز سه‌شنبه ۲۸ اردیبهشت ۱۳۹۵ برگزار شد، دکتر زاهدیان با موضوع «معرفی و اولویت‌بندی شاخص‌های جنسیتی» به سخنرانی پرداخت. در این جلسه که در سالن اندیشه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار گردید، دکتر زاهدیان به بررسی شاخص‌ها و اولویت‌های جنسیتی پرداخت. این ارائه بر روی بررسی و شناخت وضعیت فرهنگی و اجتماعی زنان در حوزه‌های مختلف تمرکز داشت. دکتر زاهدیان با بیان آمارهای مختلف به دست آمده از شاخص‌های احصاء شده، تحول در جایگاه و وضعیت زنان در جامعه ایرانی را تبیین نموده و برخی از آثار تحولات مذکور را بر ساختار نهاد خانواده ایرانی برشمردند. یکی از نمونه‌های بارز این تحول را می‌توان در نرخ باروری یا ضریب افزایش جمعیت مشاهده کرد که در دهه ۶۰ بیش از ۶ و در سال‌های اخیر حدود ۱/۸ و ۱/۹ بوده است. شاخص‌های احصاء شده با تمرکز بر حوزه‌های برنامه پنجم توسعه زنان و خانواده و با اهدافی راهبردی نظیر تحکیم بنیان خانواده، پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، توسعه و ساماندهی امور اقتصادی-معیشتی با اولویت ساماندهی مشاغل خانگی برای زنان سرپرست خانوار و زنان بدسرپرست، اوقات فراغت، پژوهش، گسترش فرهنگ عفاف و حجاب، ارتقای سلامت، توسعه توانایی‌های

انتخابات تعیین رئیس‌ان پژوهشکده‌های پژوهشگاه برگزار شد

علمی برای معرفی کاندیداهای منتخب به ریاست پژوهشگاه در روزهای ۲۷ تا ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۵ انجام شد. یادآور می‌شود انتخابات براساس شیوه‌نامه انتخاب رئیس‌ان پژوهشکده‌ها، در پژوهشکده‌های دارای بیش از سه عضو هیأت علمی از جمله پژوهشکده‌های مطالعات اجتماعی، زبان‌شناسی، تاریخ، زبان و ادبیات فارسی، مطالعات تطبیقی اقتصاد و مدیریت، غرب‌شناسی و علم‌پژوهی، حکمت معاصر، اخلاق و تربیت، نظریه‌پردازی سیاسی و روابط بین‌الملل، نظریه‌پردازی انقلاب و تمدن اسلامی صورت گرفت.

انتخابات رئیس‌ان جدید پژوهشکده‌های پژوهشگاه که نمایش مشارکت فعالانه اعضای محترم هیأت علمی در تصمیمات و اتخاذ سیاست‌های کلان و راهبردی پژوهشگاه بود، با هدف تقویت همدلی و هم‌افزایی فعالیت‌های پژوهشکده‌های مختلف بر مبنای برنامه کلان توسعه راهبردی پژوهشگاه پژوهشکده‌های پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و در چارچوب راهبرد دانایی‌محوری، ابتدای هرچه بیشتر نظام مدیریتی پژوهشگاه بر عقلانیت جمعی و خرد عمومی فرهیختگان توسط مدیریت نظارت و ارزیابی برگزار شد. پس از طی فرآیندهای ثبت نام داوطلبان حائز شرایط، این انتخابات با مشارکت فعال و سازنده اعضای محترم هیأت

گزارش پنجاهمین نشست علمی پژوهشکده نظریه پردازی سیاسی و روابط بین الملل

اکادمیک شد. سیاست‌های اقتصادی می‌تواند فسادزا باشد. نفع شخصی در تمام تحلیل‌های اقتصادی حرف اول را می‌زند. بر این اساس ممکن است حکم به کار تولیدی و مولد بودن یا دنبال کلاهبرداری و فساد باشید. همچنین گفته شد که کلمه فساد به معنای تباهی و خرابی است. فساد تباهی جامعه و اقتصاد را به دنبال می‌آورد. باید میان فساد و فاسد فرق گذاشت. فساد ریشه در وضعیت طبیعی انسان دارد. پیامبران برای خروج انسان از وضع طبیعی مبعوث شده‌اند و هدف از تأسیس دولت هم برای خروج از وضع طبیعی انسان است. عمل خلاف قانون فساد آوراست. وقتی سه مقوله قانون، اخلاق و عدالت به هم نزدیک می‌شوند، فساد رفع می‌شود. به این نکته نیز اشاره شد که بحث اقتصاد مقاومتی در پاسخ به مساله فساد طرح نشده است. اگر چه یکی از اهداف اقتصاد مقاومتی پرداختن به مساله فساد است.

پنجاهمین نشست علمی پژوهشکده نظریه پردازی سیاسی و روابط بین‌الملل در تاریخ ۱۴ اردیبهشت ۹۵ با عنوان «اقتصاد مقاومتی و مساله فساد» برگزار گردید. طرح بحث در این نشست علمی به این گونه انجام شد که اقتصاددانان با توجه به اینکه دولت دغدغه مالکیت شخصی ندارد، توصیه به کوچک شدن دولت می‌دهند. همچنین متغیر رانت دولت، فقدان ترتیبات نظارتی بر کار دولت و عدم استفاده از نهادهای کارآمد و نیز فقدان دغدغه‌های اخلاقی و دینی، هر یک از این موارد، در تولید فساد دولتی مؤثر است. گرچه فساد را در مورد دولت به کار می‌برند ولی بخش خصوصی نیز در این مساله سهیم است. در ادامه دیگر عضو علمی نشست بیان داشت که باید بدانیم که فساد و سلامت چیست همچنین فرق آن با شفاف سازی و نسبتش با قدرت معلوم شود. بحث فساد در رشته اقتصاد مباحث گسترده‌ای را به خود معطوف کرده است و از سال ۱۹۸۰ وارد مراکز

تازه‌های نشر

سازوکارهای تولید امنیت و ناامنی از سوی شبکه‌های اجتماعی

گروه پژوهشی جامعه و امنیت، نشستی با عنوان سازوکارهای تولید امنیت و ناامنی از سوی شبکه‌های اجتماعی در روز سه‌شنبه ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۵ برگزار کرد. در این جلسه که با حضور آقای محمد علی مینایی، مدیر گروه پژوهشی جامعه و امنیت، دکتر قدیر نصری، دبیر کرسی مطالعات راهبردی امنیت اجتماعی و اعضای اصلی کرسی برگزار گردید، دکتر سعید مجردی با بیان تأثیر شبکه‌های اجتماعی مجازی بر امنیت اجتماعی به تبیین زمینه‌های تهدیدات و فرصت‌های موجود پرداخت. همچنین دکتر مجردی با نگاهی کوتاه به نظریات شبکه‌های اجتماعی از قبیل نظریه حوزه عمومی هابرماس، نظریه جامعه اطلاعاتی کاستلز، نظریه موج سوم تافلر و نظریه قدرت نرم جوزف نای، سیر تحول وب را در مراحل مختلف معرفی و این تحول را بسیار سریع و غافل‌گیرانه دانست. سیر تحول وب بر اساس گزارشی که ایشان ارائه نمودند دارای پنج مرحله می‌باشد که در هر یک از این مراحل ما شاهد تعمیق و تسریع روندها و جریان‌های اطلاعاتی در جامعه ایرانی می‌باشیم و در هر یک از مراحل کاربران بیش از پیش پیوندهای هویتی و اجتماعی خود را در درون شبکه‌های مجازی تحکیم کرده‌اند. دکتر مجردی علاوه بر اشاره به تهدیدات ایجاد شده از سوی شبکه‌های اجتماعی مجازی بیان کرد که این شبکه‌ها فرصت‌های خوبی نیز برای جامعه ایرانی به وجود آورده‌اند که از جمله آنها می‌توان به انتشار سریع و آزادانه اخبار و اطلاعات، افزایش قدرت تحلیل و تقویت روحیه انتقادی، امکان عبور از مرزهای جغرافیایی، شکل‌گیری و تقویت خرد جمعی، امکان بیان ایده‌ها به صورت آزادانه، ارتباط مجازی مستمر با دوستان و آشنایان، یکپارچه‌سازی بسیاری از امکانات اینترنتی، توسعه مشارکت‌های مفید اجتماعی و افزایش سرعت در فرآیند آموزش اشاره نمود.

در ادامه ایشان تمرکز بحث را بر بررسی تأثیر فضای مجازی بر هویت ملی معطوف داشته و از فضای مجازی به عنوان متغیر مستقل و از هویت ملی به عنوان متغیر وابسته تحقیق خود یاد کردند و با اشاره به مورد چین در زمینه کنترل فضای مجازی راهبردهایی مانند سیاست نام واقعی را معرفی نمودند که در ادامه جلسه مطلوبیت الگو برداری از چین مورد تردید قرار گرفت. در مجموع در این نشست فرصت‌ها، تهدیدات و راهکارهای موجود در قبال پدیده نوظهور شبکه‌های اجتماعی مجازی مطرح گردید و مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

